

Мájusban kedvező feltételek alakulnak ki számos gombás betegség kialakulásához a gabona-, zöldség- és gyümölcsstermesztésben.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 03.05.2026 *Брой:* 5/2026

Május első tíz napjának első felében az agrometeorológiai viszonyokat az évszakhoz képest instabil és hűvös időjárás határozza meg. A magas medencékben alacsony minimumhőmérsékletek és fagyveszély várható, amelyet figyelembe kell venni a zöldségpalánták kiültetésekor.

A május elején várható csapadék javítani fogja a talaj 50 cm-es rétegének nedvességtartalékait és a reprodukív stádiumba lépett őszi kalászosok fejlődési feltételeit.

A május eleji kritikusan alacsony hőmérsékletek károsodás veszélyét jelentik mind a gyümölcsfajok számára, amelyek a virágzás végétől a terméskötésig és -növekedésig terjedő stádiumokban lesznek, mind a kertekbe kiültetett zöldségpalánták számára. Károsodás lehetséges a kikelt, alacsony hőmérsékletre érzékeny tavaszi növények állományaiban is.

Az előrejelzett, a normálnál alacsonyabb hőmérsékletek lelassítják a vegetatív folyamatokat minden mezőgazdasági növényben. A búza és az árpa a szármegnyúlás és a zászlóslevél fejlődésének stádiumaiban lesz. A vetett napraforgó- és kukoricaállományokban a kelés és a levélképződés stádiumai fognak dominálni. Javasolt figyelni a kukoricabogár megjelenését, amely négyzetméterenként két egyed feletti sűrűségnél jelentős károkat okozhat.

Az első tíz nap második felében és a második tíz nap elején hőmérséklet-emelkedés és a mezőgazdasági növények vegetatív folyamatainak felgyorsulása várható. Ebben az időszakban a búza és az árpa a szármegnyúlás, a kalászoslásba való átmenet, valamint a Duna-síkság egyes területein a kalászoslás stádiumain megy keresztül.

A mezőgazdasági növények fejlődése május második és harmadik tíz napjának elején a klimatikus normákhoz közeli hőmérsékleteken fog zajlani. A harmadik tíz nap első felében gazdaságilag jelentős csapadék várható, amely biztosítja az őszi kalászosok megnövekedett vízfogyasztását. A tíz napos időszak alatt a búzában és az árpában szemképződés és -telítődés fog bekövetkezni. Május végén a normálnál magasabb hőmérsékletek és a mezőgazdasági növények fejlődésének előrehaladása várható. Egyes északkeleti régiók búzaállományaiban a tejes érés stádiumának kezdete figyelhető meg.

A hónap folyamán a kukoricában és a napraforgóban levélképződés fog bekövetkezni. Május végén a Duna-síkságon és a keleti régiókban a bimbóképződés stádiumának kezdete figyelhető meg az optimális agrotechnikai időszakban vetett napraforgóban.

A sárga rozsdá elterjedtebb az északibb és hűvös régiókban, és nálunk elhúzódó nedves és hűvös tavasz idején jelentkezik. Gyors terjedésének fontos előfeltétele az állandó és erős szél, amely a kórokozót hatalmas távolságokra szállítja. Elsősorban a búzát, az árpat és a rozst támadja, valamint számos kalászos fűfajt. Kedvező körülmények (hőmérséklet és légköri páratartalom) között rendkívül gyorsan terjed, és jelentős károkat okoz a gabonatermelésben, elérve a növények termés potenciáljának 50%-át vagy többet.

A hőmérséklet emelkedése és a magas levegő páratartalom május második és harmadik tíz napjában kedvező feltételeket teremt számos gombás betegség kialakulásához: rozsdák (barna, sárga), szeptória és fuzárium a búzában; peronoszpóra a zöldségnövényekben és a szőlőben; varasodás és lisztharmat a gyümölcsfákon; szürkepenész a szamócában; valamint barna rothadás a korai cseresznyefajták termésében.

A kubai peronoszpóra elterjedt nálunk, és a Pseudoperonospora cubensis kórokozó gomba okozza. Az uborka mellett megtámadja a dinnyét, a görögdinnyét és más tökféléket is. Ez a legnagyobb gazdasági jelentőségű betegség az uborkatermesztésben.

Kedvezőbb feltételek a növényvédelmi permetezések elvégzésére az első tíz nap második felében és a második tíz napban, valamint a hónap utolsó napjaiban alakulnak ki.

A közönséges vetési levélbogár (Oulema melanopus L.) lárvája által okozott kár

A hónap folyamán folytatni kell az őszi kalászosok kártevők (gabonapoloska, vetési levélbogár) elleni vizsgálatát, és ha az egyedyszám meghaladja a gazdasági kártételi küszöböt, a kezelést az első adandó alkalommal el kell végezni.

Kifejlett nyerges szőlőmoly

A szőlőültetvényekben figyelni kell a nyerges szőlőmoly első nemzedékének hernyói és az atkák (sárga szőlőatka) által okozott károk megjelenését.